

Václav Klaus: Prosím vás nám se většinou nelíbilo to, co říkal Zdeněk Jičínský, protože se nám to zdálo strašně opatrnický. Já jsem chtěl vylítnout a křičet, že ne, ale možná že myšlenka... Naopak: Jestli je něco v tom rozumné, naopak přitlačme, ať tu vládu sestaví dneska, a my si uvolníme ruce na to dramatické, na toho prezidenta. A jako ta vláda bude existovat.

Radim Palouš: Rychetský, Rajniš, Michael Kocáb.

Pavel Rychetský: Já si myslím, že ani si není třeba uvolňovat ruce, že to je jejich režie, oni chtějí toho Husáka dostat zejtra z Hradu a potřebují ho. To je evidentní. Oni ho nechtějí držet ani den. Proto chtějí rychle do zítřka sestavit vládu, aby ještě měla komu složit slib, protože jinak to není vláda, když nesloží do rukou prezidenta slib. Aby on pak mohl hned rezignovat, aby pak oni mohli – jak to dělali v posledních dnech neustále – nás zase nějak zaskočit a chtít si tam protlačit na ten Hrad někoho jiného. Jinými slovy: Jsem přesvědčen, že při sestavování vlády nám vyjdou vstříc, že se budeme divit, že nám nabídnou takové množství hospodářských resortů, které nejsme vůbec s to obsadit, tu Státní plánovací komisi a já nevím co –

Radim Palouš: Řekli jsme minutu na příspěvky.

Pavel Rychetský: Končím. Jinými slovy: Připravme se na to, že se sestavováním vlády nebudeme mít potíže. Jestli můžeme mít potíže, tak – jako v Polsku – s osobou ministra zahraničních věcí a vnitra, ale jinak oni nebudou dělat žádné potíže. Požadavek na odstoupení prezidenta je samozřejmej, ale my musíme teď hned zahájit už – kampaň za odstoupení si udělej sami – ale kampaň za zvolení nového prezidenta! (Projevy souhlasu.)

Michael Kocáb: Tak já jsem chtěl říci to stejný. Mají připravenej podle mě záludnej tah. Vyjdou nám vstříc se sestavením vlády, a okamžitě ještě zejtra nebo dneska v noci nebo v pondělí: »Adamec na Hrad!« Já to čekám! Uvidíte, že se to stane! Proto si myslím, že bychom měli už hlasovat o tom, jestli okamžitě rozjedem kampaň na Havla. Neznamená to, že to budem žádat udělat dneska, ale ten národ bysme měli už na tudletu myšlenku připravit. Jestliže tam jednou dosaděj Adamec – ten má tak zajímavou pozici dneska ve státu! –, tak už těžko budeme proti tomu demonstrovat.

Radim Palouš: Horáček, Dienstbier, Rajniš, Slánský.

Václav Havel: Nejdřív, než všichni začnou mluvit, ať tam teda někdo jede, na tu Národní frontu. A ať tam jede někdo energickej jako Jirka Křížan. Michaele – jako naše trvalá spojka se státem – jel bys s Jirkou Křížanem teď na Národní frontu, jo? A ať někdo volá, že tam jedou, protože oni nevědí, jestli tam mají bejt nebo nemají.

Radim Palouš: Já mám takovej dojem, že by bylo potřeba teď hned rozhodnout naše stanovisko, které se týká osoby prezidenta. A poněvadž se to nemůže roztahovat do dvou do tří, poněvadž oni můžou přijít okamžitě s tím Adamcem a tak dále, tak mám ten dojem, že situace je zralá na hlasování. Není už možný dál to rozkecávat. (Projevy souhlasu.) To je můj názor. Prosím vás takhle: Je někdo proti tomu, abychom začli teď tuto akci s Havlem jako dopředu?

Václav Klaus: Nic. Ne, ne. Jenom řeknu slovo. Mluvil jsem s [Jiřím] Hanzelkou a dotazoval se ho a tak dále. On se, myslím, tvářil, že by mu to nevadilo.

Radim Palouš: Kdo je proti tomuto návrhu? (Více osob hovoří najednou.)
Klid prosím, už dávám hlasovat.

Zdeněk Jičínský: Procedurální poznámka. Přece jenom bych doporučoval ještě dvě hodiny počkat a prokonzultovat to s partnery v občanském bloku, s lidovci a socialisty. (Projevy nesouhlasu.)

Michael Kocáb: Ale naše stanovisko si můžem odhlasovat.

Radim Palouš: My máme tady nějaké stanovisko.

Jiří Křížan: To snad budeme dělat bez nich! (Projevy souhlasu.)

Radim Palouš: Tak prosím vás kdo je proti tomu, abychom teď zahájili kampaň »Havel prezidentem«? Kdo je proti tomu? (Projevy nesouhlasu s formulací otázky.) Tak obráceně.

Michael Kocáb: Kdo je pro to!

Petr Kučera: Můžu ještě k tomu? (Projevy nesouhlasu.)

Petr Kučera: Prosím vás mně se zdá jedna věc. Vezměme rozum do hrsti. Michaele, teď se obracím především na tebe.

Michael Kocáb: Hm.

Petr Kučera: Prosím vás nejednejme pořád... Nás to žene do toho spěchu kvůli tomu, že pořád máme tady vsunutou tu představu, která tam samozřejmě někde mohla být, ale která odezněla, která je passé z politickýho hlediska: že ten Adamec se tlačí na Hrad! Prosím vás je to opravdu z politickýho hlediska –
(Projevy nesouhlasu.)

Michael Kocáb: Naše stanovisko. Hlasovat.

Petr Kučera: Tím se dostaneme do situace, že teda chceme jednat první –

Michael Kocáb: On z Moskvy má tendle mandát.

Petr Kučera: Já skutečně vidím užitečný, abychom s lidma, který se s ním bavili včera, my jsme se s ním nebavili... Já toho Bohuslava [Kučeru] beru tak, jak se říkalo, ale výslovně jsem se ho ptal: »Je tam motivace toho Adamec?«

A on říká: »To by musel bejt blázen, protože ani my ho nemůžeme podporovat.«

Michael Kocáb: Já s tím Adamcem mluvil každý den, takže –

Petr Kučera: Nech mě Michaele domluvit! To znamená, je tady tahle otázka, vidím ji takto: Jestliže se necháme ovlivnit tou myšlenkou, že ten Adamec usiluje na Hrad za každou cenu, že to je hlavní plán –

Radim Palouš: Teď jde o to, jestli chceme Havla nebo ne!

Petr Kučera: Toto je něco jiného.

Radim Palouš: Pojd'te hlasovat teda.

Rudolf Slánský: Procedurální dotaz.

Radim Palouš: Prosím. Rudolf Slánský.

Rudolf Slánský: Prosím vás uvědomujeme si, že jestliže teď, před ustavením Čalfovy vlády vzneseme tento dotaz, může to znamenat, že Čalfova vláda nebude ustavena? Jenom abychom si toto uvědomili a ty důsledky toho.

Zdeněk Jičínský: Až složí Čalfova vláda slib!

Rudolf Slánský: Slib a pak to vznesem, mezi námi může bejt konsensus, to je něco jiného. Ale něco jiného je teď, v této chvíli vytyčovat před ustavením Čalfovy vlády tuto otázku.

Radim Palouš: Za prvé. Chvátáme teď, do těch pěti minut. Ale přesto bych myslel, že je třeba něco z toho rozhodnout teď. Prosím.

Michal Dymáček: Dohodněme se prosím vás že budeme podporovat kandidaturu pana Václava Havla na prezidenta, ale v okamžiku, kdy to bude vhodné. Ale jednejme dál racionálně. (Projevy souhlasu.)

Radim Palouš: Prosím. Pan Gabal.

Pavel Rychetský: Já s tím souhlasím naprosto, jenom jsem chtěl, Radime, říct jednu věc: Abysme si nemysleli, že my tady můžem rozhodnout. To je věc národa. To je důležité (projevy nesouhlasu), aby prezidentem byl ten, koho přijme národ. To znamená, aby toho Vaška prezentoval ten blok těch stran a ne –

Zdeněk Rajniš: Ale my musíme mít názor!

Radim Palouš: My musíme mít vlastní názor. Pan Gabal vzadu. Rajniš.

Ivan Gabal: Já jsem upozorňoval na to, že Adamec podle všech příznaků postupuje podle velmi konzistentního scénáře, jehož cílem může být ten Hrad. To znamená komunistický reprezentant na Hradě, naprosto nekomunistická vláda, která bude muset vypracovat ekonomické reformy a táhnout období do voleb. V tom případě by KSČ ve volbách vystoupila jako strana obhajující sociální otázky a měla by šanci na vysoký skóre. Podle mého názoru ta taktika nadále pokračuje, nic se na ní nezměnilo, je potřeba ji veřejným způsobem

demaskovat. To je první věc. A druhá věc. Čili to tedy nadále platí, že nemáme iniciativu, a myslím si, že ta námitka, že by mohla tímto požadavkem padnout Čalfova vláda, neodpovídá na otázku, zda Čalfova vláda má šanci na stabilitu. Neboli jestliže je určitý předpoklad, že Čalfova vláda bude destabilizována, pak je otázka prezidenta naprosto klíčová.

Radim Palouš: Jiří Dienstbier. Vavroušek. Promiň, přeskočil jsem tady před tebou. Rajniš.

Zdeněk Rajniš: Já jsem k tomu chtěl prosím vás jenom jednu věc. Vždyť tady se hádáme všichni dokola. Hlasování je přece jasně o strategii, nikoliv o tom, co teď konkrétně bude. Za druhý je potřeba vyřešit urychleně, kde bude to místo té porady, zda na Národní frontě nebo zde. Já osobně se domnívám, že by to mělo bejt – už z důvodů, proč my nechceme do Národní fronty, tam s nima jednat –, že by to mělo bejt jasně zde a ne na neutrální půdě. Třetí věc: O tom se totiž nerozhodlo a někdo to musí telefonovat nebo tam jet. A konzultace této strategie, o které tu chceme teď kon hlasovat, se přeci jasně musí udělat s těma zástupcema těch nekomunistickejch stran a poslední je zjišťování stanoviska nebo nějakýho taktickýho jednání s tím komunistou a z toho pak udělat závěr, následně.

Radim Palouš: Jiří Dienstbier.

Jiří Dienstbier: Prosím vás já se domnívám, že se tady pletou pořád dohromady dvě věci. První věc je, že se my tady dohodnem, a to můžem udělat okamžitě, jestli prostě naším kandidátem prezidentským je Václav Havel, nebo není. Já si myslím, že to můžeme udělat okamžitě a okamžitě se rozhodnout pro to, že naším prezidentským kandidátem je Havel, a z této linie prostě neustupovat. Druhá věc je, jestli to uděláme po nějaký konzultaci. Toto bude naše stanovisko Občanského fóra, pak to můžem konzultovat s dalšími, jestli oni také... Já myslím, že ty dvě strany budou podporovat rovněž tuto kandidaturu. A můžeme se dokonce dočkat toho, že to budou podporovat i svazáci a ženy.

Radim Palouš: A Urbánek!!

Jiří Dienstbier: A Urbánek. V tuto chvíli je to jedno, to je prostě druhá věc. Čili pak se můžem rozhodnout, jestli necháme nejdřív sestavit federální vládu a tento požadavek protlačíme zítra večer a nebo v pondělí na manifestaci. No a o to jde. Čili já navrhuju, abychom teď se dohodli s těmi zástupci Národní fronty, jestli teda podporují naše požadavky. Já myslím, že o té vládě už v podstatě dohoda nějaká byla, teď jde jenom o to, jestli oni to přijmou, nebo ne. Pak je možno se hádat.

Radim Palouš: Je tu konkrétní návrh.

Jiří Dienstbier: Konkrétní návrh, abychom se sešli s těmi zástupci dvou stran, potom s Mohoritou, a jestli oni s tím budou souhlasit... A rovnou jim můžeme říct, že naším kandidátem je Václav Havel.

Radim Palouš: Čili jsou tu dva konkrétní návrhy. Jeden, abychom teď hlasovali, zda naším kandidátem na tento post je Václav Havel. Tak prosím. Teď formuluji tu otázku. Je naším kandidátem na post prezidenta republiky Václav Havel? Kdo je pro, necht' zvedne ruku. Já to počítat nebudu, já budu počítat ty druhé hlasy, ale zdá se, že většina. Kdo je prosím vás proti? Zdržel se někdo hlasování? Jeden, dva, tři, čtyři, pět, šest. Šest osob. Jednoznačný výsledek je, že většina je pro to, aby naším kandidátem byl Václav Havel. Z toho vyplývá, z tohoto návrhu, že v tomto smyslu bude se jednat se zástupci ostatních podílníků na rozhodování, o kterých jsme teď hovořili. Jste pro to, aby se v tomto smyslu s nima dnes jednalo? Zatím jestli společně nebo zvlášť, to je další otázka. Ale jste pro to? Je někdo zásadně proti tomu, aby v tomto smyslu se jednalo? Dymáček [je] proti.

Michal Dymáček: Když jsem hlasoval za tu kandidaturu, tak jsem pro tu kandidaturu hlasoval věčně, nikoli pro to, aby se to v tuto chvíli otevíralo, protože se věci musí řešit na půdě procedurální, tyhle ty záležitosti. A musí se, znovu to říkám... Ono se ztrácí to OF tím, že se začíná vidět, že se tady politikaří. Že by se tady dělaly věci, které vyžaduje určitá situace, je potřeba jasně říct [...]

Radim Palouš: Prosím tě já bych to jenom rád shrnul. Ten byl jediný proti, nechali jsme mu vyjádření. Je tu ještě někdo proti, aby se také vyjádřil? Proti tomu, abychom v tomto smyslu jednali se zástupci Národní fronty?

Josef Vavroušek: Já si myslím, že bychom to měli odložit. A řeknu proč. Abychom se dohodli na dalších věcech, protože skutečně jsou dvě věci. Jedna je osoba Havla jako prezidenta, druhá je časování. To bychom neměli úplně směšovat.

Radim Palouš: Problém je, jestli hovoříme teď o tom časování. Souhlasíte s tím, abychom teď hovořili o tom časování? (Projevy souhlasu.)

Vladimír Hanzel: Saša se hlásí.

Josef Vavroušek: To se musí dělat teď s tou vládou dohromady.

Radim Palouš: Saša se hlásí, pardon.

Josef Vavroušek: [...] Ale zcela zásadní je, že bychom měli získat čas v tom smyslu, že bychom měli dosáhnout toho, aby všechny ty tři vlády byly relativně přijatelné. Abychom tedy my je nějakou dobu podporovali. A ta nějaká doba by měla být řádově několik týdnů. Abychom zároveň pořádně připravili celou restrukturalizaci celé vlády. Ty vlády, tak jak vypadají, celý ten státní aparát, tak jak vypadá, se nedá změnit tím, že se tam dají lepší lidi. To je daleko složitější. A myslím si, že je nutno promyslet, jak bude ten budoucí institucionální aparát státní správy vypadat, a musíme se taky [...], abychom tam nedávali zajíce v pytli.

Radim Palouš: Já se pokusím shrnout ty konfliktní stanoviska, o kterých bychom měli hovořit. První říká: S kandidaturou Václava Havla začít při tom jednání a při propagaci hned. Druhé říká: Počkat s tím a odložit to. Tak k tomu bychom teď měli hovořit, ano? (Projevy souhlasu.)

Radim Palouš: Já jenom ostřím problém. Saša.

Alexandr Vondra: Já myslím, že by se to dalo vyřešit tak, že propagaci ihned, to je ihned začít vyrábět letáky, plakáty tohohle typu »Havel prezident«. A procedurálně to teda natajmovat na tu neděli. (Projevy souhlasu.) To mi připadá jako docela schůdný východisko. A za druhý mi tady Jarda Kořán dal vzkaz: »Krejčí, Národní fronta, platí schůzka v 11.30.« A je to pro pana Kořána. Tak by tam někdo měl asi jet co nejdřív.

Radim Palouš: Petr Oslzlý.

Václav Havel: Moment přátelé, teď je třeba zavolat panu Krejčímu do Národní fronty, co bude, protože on buďto na nás bude čekat, nebo je chtějí svolat nebo přijít nebo nepřijít nebo co. Ať mu někdo zavolá, třeba Michael, a ať mu řekne toto, si myslím teda: Občanské fórum je samozřejmě připraveno jednat o vládě i s jinými, ale trochu jinak, než vy si myslíte. Ne u »kulatého stolu«, kde budou družstevníci a tak a Obroda, ale je připraveno o tom jednat s Komunistickou stranou Československa. A předtím se chce domluvit na postoji těch dvou stran. Slováci vůbec nechápu, proč s těma dvěma stranama se bavíme, protože oni tam u nich mají ty dvě strany a ty mají asi sto členů, že jo. A proč tam mají být ty naše? No ale to je jedno. Že prostě my chceme, aby pan Sacher a Jan Škoda přijeli ihned sem, a budeme jednat s nima a potom odpoledne v Orientálním salonku s Mohoritou. A oni se sami rozhodnou, jestli na jedné straně stolu budou sedět s náma a na druhý straně Mohorita, anebo jestli budou sedět na Mohoritově straně. Ale bude to bilaterální jednání, žádný »kulatý stůl«, bilaterální jednání s Komunistickou stranou Československa. A ten Ulčák samosebou, když chce, může si sednout na naši stranu. Ať se každé rozhodne, kam patří prostě. Může sedět Kučera tam a Škoda tady nebo co já vím.

Michael Kocáb: Takže bilaterální jednání. S kým přesně? S Národní frontou?

Václav Havel: Bilaterální jednání s komunistickou stranou, s jejím vedením. A kdo se chce posadit na tu či onu stranu, necht' se rozhodne hned a nebo necht' sem přijde a s náma se domluví.

Michael Kocáb: Orientální salonek v půl druhý.

Václav Havel: Ve dvě, ve dvě. To nemůžeme do půl druhý stihnout.

Michael Kocáb: Ve tři a Sacher, Škoda hned.

Václav Havel: Co se týká prezidenta... To už můžeš jít zavolat.

Vladimír Hanzel: Svazáci sem nemají jít, Vašku?

Václav Havel: Hele (ke Kocábovi), kdo z nich sem chce přijít, ale aby sem nešel ten [Bohuslav] Kučera, protože s tím se nedomluvíme, ten žvaní strašně dlouho a vlastně je to zkompromitovaný člověk. Já myslím, že jsme v situaci, že můžeme říkat jasné požadavky. Za prvé: Škoda, Sacher, Ulčák ať přijdou sem. Ať sem přijdou řekněmež v jednu hodinu, a ve tři že chceme jednat s generálním tajemníkem nebo jím pověřeným členem politbyra nebo tajemníkem, to je jejich věc, a že jediné takhle na to přistupujem. Že bude v Orientálním salonku orientální bilaterální jednání a že mezitím v jednu se dohodneme s těmi ostatními, na kterou stranu toho stolu si sednou.

Michael Kocáb: To je jasný.

Po odchodu Michaela Kocába a Jiřího Křižana za představitelem Národní fronty Josefem Krejčím pokračovala diskuse o kandidatuře Václava Havla na úřad prezidenta republiky. Na závěr se přítomní dohodli, že definitivní rozhodnutí o zahájení prezidentské volební kampaně učiní až po ukončení odpoledního jednání s politickými stranami o federální vládě.